

Verlag Talentontwikkeling

MIJN TALENTEN WILLEN NOG WEL 'S VERSTOPPERTJE SPELEN

de moeder
van

Loesje

Postbus 1045

6801 BA, Arnhem

www.loesje.nl

Angela van den Heuvel, klas AD1A
Studentnummer: 1810248
angela.vandenheuvel@iselinge.nl
December 2019
Module: Talentontwikkeling
Docent: Lindsey Veenstra

Samenvatting

In dit onderzoeksverslag, dat is geschreven voor de module *talentontwikkeling*, wordt dieper ingegaan op de talenten van de kinderen in de leeftijd van 2-12 jaar op IKC Het Drieluik door middel van literatuur- en praktijkonderzoek. Er wordt beschreven hoe de talenten, die gebaseerd zijn op de meervoudige intelligenties van Gardner, ontwikkeld en ontdekt kunnen worden.

De acht meervoudige intelligenties van Gardner worden toegelicht en de definitie van talent en talentontwikkeling zal worden uitgelegd. Er wordt op basis van de basale behoeften van Maslow uitgelegd wat nodig is om de talenten goed te laten ontwikkelen.

Op basis van deze bevindingen worden de activiteiten toegelicht die zijn bedacht voor deze module om de talenten van kinderen te laten ontdekken en ontwikkelen. Er zal ook uitleg gegeven worden hoe de groeimindset van kinderen gestimuleerd wordt. Als laatste wordt er een reflectie geschreven op het pedagogisch handelen van de pedagoog tijdens het uitvoeren van de activiteit.

Inhoud

Samenvatting.....	2
Inleiding.....	4
Hoofdstuk 1: Talent en talentontwikkeling	5
1.1 Talent	5
1.2 Talentontwikkeling.....	5
Hoofdstuk 2: Het aanbod en de verantwoording	6
2.1 Het aanbod	6
2.2 De verantwoording	8
2.2.1 Ondersteuning en groeimindset bij de kinderen.....	8
2.2.2 Een coachende rol	9
Hoofdstuk 3: Reflectie op het pedagogisch handelen.....	9
3.1 Terugblik op het aanbod	9
3.2 Het eigen handelen van de pedagogisch educatief professional	10
3.3 Reflectie.....	10
3.4 De aanbevelingen	11
Literatuurlijst.....	12
Bijlagen	13

Inleiding

Dit onderzoeksverslag is geschreven naar aanleiding van het aanbod waarin kinderen hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen voor de module *Talentontwikkeling*, in het kader van de AD-opleiding Pedagogisch Educatief Professional (PEP) aan Iselinge Hogeschool.

In hoofdstuk één worden de bevindingen voor talent en talentontwikkeling vanuit literatuuronderzoek beschreven. Verschillende theorieën van talentontwikkeling en talenten van kinderen in samenhang met het aanbod wordt toegelicht in relatie tot het pedagogisch handelen.

In hoofdstuk twee wordt de verantwoording van het aanbod en de voorbereiding op het pedagogisch handelen beschreven.

In het laatste hoofdstuk wordt gereflecteerd op het eigen pedagogisch handelen op basis van de bevindingen van hoofdstuk één en twee met als doel inzicht te krijgen in goed ontwikkelingsgericht en uitdagend aanbod om de kinderen hun talenten te laten ontdekken en ontwikkelen en wat de rol van de pedagoog hierin betekent. Met al deze bevindingen worden er aanbevelingen beschreven.

Hoofdstuk 1: Talent en talentontwikkeling

In dit hoofdstuk worden de begrippen talent en talentontwikkeling met betrekking tot het pedagogisch handelen beschreven.

1.1 Talent

‘Het talent bestaat niet. Het talent is de behoefte hebben iets te doen’. Dit zijn de woorden van de zanger Jacques Brel (1929- 1978) die de basisvoorwaarde voor talent(ontwikkeling) op deze manier haarfijn omschrijft (Leraar 24, 2011, zoals beschreven in Miedema, Van Es, & Studulski, 2010, p. 7). Ieder kind heeft de natuurlijke behoefte iets te willen ontdekken en te ondernemen (Leraar24, 2011, zoals beschreven in Miedema, Van Es, & Studulski, 2010).

Met *talent* wordt iemand bedoeld die zich vanuit natuurlijke begaafdheid bekwaamd heeft. Iemand is ergens goed in. Het begrip *talent* identificeert zich vaak met de persoon, vooral als het gaat om het excellente talent.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen ontwikkeling van de excellente talenten en de talentontwikkeling van iedereen.

Met excellente talenten worden personen bedoeld die meer aankunnen dan een gemiddeld persoon.

Talent kan ook wel omschreven worden als een van nature, of door oefening verstrekte, begaafdheid of vaardigheid waarmee een individu zich onderscheidt van anderen (Leraar24, 2011, zoals beschreven in Miedema, Van Es, & Studulski, 2010).

1.2 Talentontwikkeling

Onder het begrip *talentontwikkeling* wordt verstaan dat het van belang is goed naar het kind te kijken wat het nodig heeft, om zo zijn talenten te ontdekken en te laten ontwikkelen. Kinderen kunnen zo meer uit zich zelf halen en hun talenten laten ontplooiën (Wijleren, z.d.).

Volgens Gardner (1983, zoals beschreven in Leraar24, 2019) zijn er acht verschillende soorten talenten die worden onderscheiden. Ze worden hieronder kort omschreven:

1. **Verbaal-linguïstisch:** gevoelig voor taal. Kinderen kunnen daardoor goed spreken, lezen en luisteren.
2. **Visueel-ruimtelijk:** een goed geheugen voor beelden. Kinderen hebben een goed ontwikkeld topografisch gevoel en zijn in staat emoties en ervaringen te visualiseren.
3. **Logisch-Mathematisch:** een ster in logisch nadenken. Kinderen hebben een voorkeur voor schematisch en abstract denken.
4. **Naturalistisch-ecologisch:** belangstelling voor natuur. Kinderen geven de voorkeur aan observeren. Ze leggen de relatie met wat ze leren graag met de natuur.
5. **Muzikaal-ritmisch:** gevoelig voor geluid. Kinderen maken een koppeling met geluid, en leren daardoor het liefst hardop en met herhaling.
6. **Interpersoonlijk:** kinderen begrijpen anderen goed. Ze zijn daardoor gericht op anderen en gevoelig voor stemmingen van anderen.
7. **Intrapersoonlijk:** zelfkennis. Kinderen denken graag na over hun eigen handelen.
8. **Lichamelijk-kinesthetisch:** een doener. Kinderen hebben een goede motoriek. Ze leren vooral door te ervaren en hebben veel behoefte aan beweging.

De vraag die bij talentontwikkeling centraal staat is: “Hoe kan talent ontwikkeld worden?”. Volgens Schreuder, Boogaards, Fukkink & Hoex (2019) moet er een basis zijn die kinderen nodig hebben om talenten te laten ontwikkelen. Deze basis begint bij de ouder of opvoeder. Kinderen moeten zich geborgen voelen. Vanuit een gevoel van veiligheid kunnen ze de wereld gaan ontdekken. Onder het gevoel van veiligheid kan worden verstaan dat kinderen bescherming en houvast van opvoeders nodig hebben. Er moet een balans zijn tussen beschermen en vrijlaten. Door

deze balans te vinden krijgen kinderen het gevoel van autonomie, competentie en zelfvertrouwen en kunnen ze hun talenten laten ontwikkelen.

Maslow (1943, zoals beschreven in Schreurder, Boogaarts, Fukkink & Hoex, 2019) heeft naast veiligheid en autonomie nog andere basale behoeftes voor kinderen op een rij gezet die belangrijk zijn om de talenten te ontwikkelen. Hieronder worden ze genoemd:

1. Behoefte aan lichamelijke zorg;
2. Behoefte aan affectie en geborgenheid;
3. Behoefte aan veiligheid, duidelijkheid en continuïteit;
4. Behoefte aan erkenning en waardering;
5. Behoefte aan ontwikkeling en competentie;
6. Behoefte aan een goed mens te zijn.

De meest basale behoefte staat bovenaan. Als daar niet aan wordt voldaan, komt een kind niet meer toe aan het vervullen van de andere behoeften. Voedsel, liefde en verzorging zijn de eerste basisvoorwaarden wat kinderen nodig hebben, daarna volgt de rest. Als aan al deze behoeftes wordt voldaan dan ontstaat de ideale situatie om potentiële talenten te ontdekken (Schreurder, Boogaards, Fukkink & Hoex, 2019).

Om talenten te ontdekken en te ontwikkelen moet er ook voldoende aanbod zijn. Er is een aantal voorwaarden waar het aanbod aan moet voldoen om de talenten van kinderen te ontdekken en te ontwikkelen. Volgens Potters en Lutke (2018) is nieuwsgierigheid opwekken bij kinderen een goede manier om de omgeving of de opdracht prikkelend te maken. Kinderen worden nieuwsgierig als ze verrast worden. Het aanbod wordt voor een kind nieuwsgierig als ze een gevoel van “gemis” ervaren. Dit geeft een stimulans om op ontdekking en onderzoek uit te gaan.

Het gevoel van gemis kan gecreëerd worden door het gevoel te geven van het stukje informatie dat mist, maar wel binnen handbereik is. Een voorbeeld is een puzzel waar stukjes van ontbreken. Om de puzzel compleet te maken mist een stukje informatie (de puzzelstukjes), maar de puzzelstukjes liggen wel binnen handbereik.

Er zijn ook andere manieren om het aanbod voor het ontwikkelen van talenten aantrekkelijk te maken. Zo is het ook mogelijk om middels een vraag het aanbod te prikkelen, door kennis achter te houden, de verwachtingen te verstoren of de uitkomst open houden (Potter, & Lutke, 2018).

Om de talenten bij kinderen te ontdekken vraagt het van de pedagoog enige kennis om dit talent te herkennen. Signaleren van talenten, coachen en ondersteunen van kinderen, en het inrichten van maatwerktrajecten zijn belangrijke aspecten voor het ontdekken van talenten (Leraar24, 2011, zoals beschreven in Miedema, Van Es, & Studulski, 2010).

Uit al deze kenmerken kan een onderlinge samenhang worden geconcludeerd:

Als de pedagoog met de juiste kennis zorgt dat talenten worden gesignaleerd en kinderen worden gecoacht, dan kan middels maatwerktrajecten een goed aanbod worden ontworpen dat kinderen nieuwsgierig maakt en wat kinderen prikkelt om zo de talenten te laten ontwikkelen en ontdekken.

Hoofdstuk 2: Het aanbod en de verantwoording

Het activiteitenaanbod dat hier wordt beschreven is gebaseerd op de bevindingen uit hoofdstuk één.

2.1 Het aanbod

‘Ladder op, ladder af’ (Bakker, Fontaine, Heylen, & Vanhoutte, 2010) is een activiteit waarbij kinderen vanaf ongeveer 5 jaar hun eigen talenten en de talenten van anderen gaan ontdekken en ontwikkelen. Ze dagen elkaar uit door middel van naamkaartjes in willekeurige volgorde op de ladder te hangen. De naam die laag hangt, daagt de gene uit die maximaal drie plaatsten hoger hangt. Als de uitdager wint, dan worden de kaartjes van plaatst verwisseld. Verliest de uitdager, dan blijven de kaartjes hangen en behoudt iedereen zijn plaats op de ladder. Alle kinderen zijn verplicht om op een uitdaging in te gaan.

De uitdagingen die kinderen met elkaar aangaan kunnen zijn:

1. Geblinddoekt tekenen;
2. Geblinddoekt voorwerpen herkennen;
3. Estafette;
4. Langst op één been staan.

De kinderen mogen ook een eigen inbreng hebben op de activiteiten.

Met deze activiteiten worden onder meer de volgende talenten geprikkeld: **Lichamelijk-kinesthetisch, Verbaal-linguïstisch, Intrapersoonlijk**. Tijdens deze activiteitenreeks is het de bedoeling dat kinderen nieuwsgierig worden naar talenten van anderen en naar hun eigen talenten. Kinderen kunnen door de verschillende activiteiten onderzoeken en uitproberen.

De pedagoog is aanwezig bij de activiteit om het spel uit te leggen, voor eventuele begeleiding en zal helpen waar nodig is. Kinderen moeten zich tijdens de activiteit autonoom kunnen voelen en de pedagoog zal zorgen dat kinderen kunnen werken aan de zone van de naaste ontwikkeling door eventuele hulp te bieden als dat nodig is.

De uitkomst wie er wint of verliest en wat het spel opbrengt staat niet van te voren vast. Doordat kinderen meerdere malen uitgedaagd kunnen worden, kan het dus ook meerdere keren winnen of verliezen. Dit wekt nieuwsgierigheid op. Na de activiteit wordt er een evaluatie gehouden om de ervaringen uit te wisselen en om verbeterpunten te verwerken voor een volgende keer. Ook zullen er tijdens de activiteit vragen gesteld worden aan de kinderen om de nieuwsgierigheid en het aanbod meer te prikkelen.

Het gaat bij deze activiteit niet om de opbrengst maar om het proces, omdat het belangrijk is dat kinderen kijken naar wat ze kunnen en op welke manier. Daardoor is er ook geen uitkomst, omdat de winnaar niet bekend is. In bijlage 1 zijn foto's toegevoegd van de kinderen tijdens de activiteit.

“Het verdwenen voorwerp” is een activiteit waarbij een kind in de leeftijd van 2-4 jaar een voorwerp, dat onder een doek ligt, weghaalt en andere kinderen moeten raden welk voorwerp er ontbreekt. **Verbaal-linguïstisch** en **Visueel-ruimtelijk** zijn de talenten die centraal staan bij deze activiteit. De kinderen mogen zelf voorwerpen pakken en deze onder een doek plaatsten, zodat een ander kind een voorwerp weg kan nemen.

De pedagoog is erbij om de kinderen te begeleiden in het zoeken van voorwerpen. Ze kan een kleur benoemen en kinderen een voorwerp met die kleur laten zoeken en onder het doek laten plaatsen. Op deze manier wordt het **visueel-ruimtelijk** talent ontwikkeld, omdat kinderen na moeten denken over een voorwerp met de genoemde kleur. Doordat kinderen zelf opzoek mogen gaan naar voorwerpen lokt dit nieuwsgierigheid uit. Ook nodigt deze activiteit uit om te gaan onderzoeken en uitproberen. Dit omdat kinderen moeten gaan onderzoeken wat onder het doek ligt en uitproberen of er grote of kleine voorwerpen onderliggen. De pedagoog benoemt de voorwerpen, en laat de kinderen het na zeggen om het talent **verbaal-linguïstisch** te ontwikkelen. Daarna sluiten de kinderen de ogen en haalt de pedagoog het doek met een voorwerp weg, en mogen de kinderen, nadat de ogen zijn geopend, raden welk voorwerp er weg is.

De kinderen mogen ook zelf voorwerpen weghalen en er nieuwe voorwerpen onderleggen, dit bevordert het eigen initiatief van kinderen. Kinderen ervaren autonomie door dat ze zelfstandig voorwerpen mogen pakken en er wordt gewerkt aan de zone van de naaste ontwikkeling, doordat de pedagoog een kleur benoemt die het voorwerp moet zijn.

Bij deze activiteit is het proces belangrijker dan de opbrengst, omdat het niet uit maakt welke voorwerpen kinderen pakken. Hierdoor is er niet bekend wat de uitkomst is, want er verdwijnt telkens een ander voorwerp.

2.2 De verantwoording

Tijdens het uitvoeren van de activiteiten worden vragen gesteld. De vragen die gesteld zijn worden hier onder benoemd. De eerste tabel is van de activiteit “Het verdwenen voorwerp”.

De tweede tabel van “Ladder op, ladder af”.

De vragen zijn gebaseerd op de taxonomie van Bloom (SLO, z.d.).

Bij onthouden zijn de volgende vragen gesteld:
Welke voorwerpen zie je liggen?
Welke kleur heeft dit voorwerp?
Kun je aangeven wat dit voor een vorm is? (Gekeken naar de vorm van het voorwerp onder het doek)

Tabel 1 voor de activiteit “Het verdwenen voorwerp”

Bij creëren zijn de volgende vragen gesteld:
Op hoeveel manieren kun je deze activiteit doen?
Wat zou er gebeuren als de handen en voeten samen gebruikt mogen worden in het spel, denk aan handbal en voetbal?
Zie je een mogelijkheid voor een andere activiteit, aangezien deze activiteit al drie keer is gespeeld?

Tabel 2 voor de activiteit “Ladder op. Ladder af”

2.2.1 Ondersteuning en groeimindset bij de kinderen

De pedagoog biedt ondersteuning tijdens de activiteit door het kind een gevoel van autonomie te laten ervaren.

Van Oenen en Hajer (2016, zoals beschreven in Strik & Schoemaker, 2018) onderscheiden vijf niveaus van begeleiding:

1. Vrij spel zonder aanwezigheid van de pedagoog.
2. Vrij spel, waarbij de pedagoog zich op de achtergrond houdt.
3. Mix van vrij spel en activiteitsaanbod: bijvoorbeeld hutten bouwen, pedagogisch medewerkers zijn op de achtergrond.
4. Mix van vrij spel en activiteitsaanbod, met keuze uit activiteiten die pedagogisch medewerkers begeleiden.
5. Vast programma, zoals workshopaanbod: pedagogisch medewerkers begeleiden.

Binnen al deze niveaus kunnen kinderen spelen als er genoeg ruimte is voor eigen initiatief.

De ondersteuning die de pedagoog biedt tijdens het uitvoeren van deze activiteiten is het niveau van vrij spel, waarbij de pedagogisch medewerkers zich op de achtergrond houden. Dit heeft ervoor gezorgd dat de kinderen die uitgedaagd worden vrij zijn om een activiteit te bedenken (vrij spel), maar de pedagoog zal op de achtergrond aanwezig zijn om de ondersteuning te bieden door bijvoorbeeld de tijd bijhouden of om mee te doen met de activiteit tijdens een duel.

Tijdens het uitvoeren van de activiteiten wordt ook de groeimindset van de kinderen gestimuleerd. Dit gebeurt op de manier hoe de pedagoog het kind benadert als het iets doet. Platform Mindset (z.d.) geeft zes voorbeelden hoe de groeimindset van kinderen gestimuleerd kan worden.

Deze voorbeelden worden hieronder verder toegelicht.

1. **Focus op het proces:** scores en resultaten zijn minder belangrijk. Het proces staat centraal.
2. **Focus op inspanning:** Maak het kind duidelijk dat het niet gaat om wie de beste, snelste, sterkste ect. is, maar dat het gaat om de inspanning die een kind levert om iets te bereiken.
3. **Focus op groei:** laat het kind merken dat er geloofd wordt in de groei mogelijkheden van de talenten en intelligentie die het beheerst en laat het kind zijn eigen groei ervaren. Zorg ervoor dat het kind zijn eigen doel behaalt en zich niet vergelijkt met anderen.

4. **Focus op leren:** vertel het kind hoe mensen zich steeds blijven ontwikkelen en laat het kennis maken met 'een leven lang leren'. Geef het de mogelijkheid om nieuwe dingen te leren.
5. **Focus op het leren van fouten:** vertel het kind over eigen gemaakte fouten en vertel wat er van geleerd is. Geef het kind de kans om fouten te maken en help het kind om van fouten een leermoment te maken.
6. **Maak bewust:** geef het kind inzicht in dit proces. Vertel over de vast- en groeimindset en de gevolgen ervan.

De pedagoog houdt tijdens het uitvoeren van de activiteiten rekening met deze zes voorbeelden. Er wordt, door middel van gesprekken, ingespeeld op hun groeimindset door alle gedachten van kinderen om te draaien naar iets positiefs om ze zo te laten leren.

2.2.2 Een coachende rol

Uit literatuur is gebleken dat een pedagoog drie houdingen kan aannemen tijdens het begeleiden van activiteiten. Deze houdingen worden hier onder kort toegelicht (Schreuder, Boogaards, Fukkink & Hoex, 2019).

1. **Afstand houden.** Doordat de pedagoog op afstand blijft, moeten de kinderen zelf zorgen dat er een goed verloop is in het spel, bepalen ze zelf regels, sluiten compromissen en lossen zelf conflicten op. Als de pm'er direct aanwezig is, richten kinderen zich onbewust op de pedagoog, zelfs al bemoeit de pm'er zich er niet mee.
2. **Het spel op gang brengen.** De rol van de pedagoog is hierbij om kinderen een zetje te geven om tot nieuwe ideeën te komen of om de kinderen een stimulans te geven om te gaan spelen.
3. **Meespelen.** Als de pedagoog meespeelt tijdens het spel kunnen verschillende motieven gelden.
 - **Spelverrijking:** het spel wordt op een hoger niveau gebracht door elementen toe te voegen.
 - **Meer kinderen in het groepje betrekken:** de toekijkers krijgen ook een kans om mee te doen.
 - **Contact tussen kinderen bevorderen:** de pedagoog brengt de kinderen met elkaar in gesprek of stimuleert de hulp van de een aan de ander.

De pedagoog zal op basis van deze bevindingen een coachende rol aan nemen door middel van mee spelen met het spel en zal de juiste motieven toepassen op het goede moment.

Hoofdstuk 3: Reflectie op het pedagogisch handelen

In dit hoofdstuk wordt teruggekeken naar het aanbod en het eigen handelen in relatie tot kind en gedrag.

3.1 Terugblik op het aanbod

Tijdens het uitvoeren van de activiteit 'Ladder op, ladder af' is het duidelijk geworden dat de talenten **Lichamelijk-kinesthetisch, Verbaal-linguïstisch, Intrapersoonlijk** op de volgende manieren ontdekt en ontwikkeld werden:

Lichamelijk-kinesthetisch. Het talent werd ontwikkeld en ontdekt doordat de kinderen actief bezig waren met handen en voeten (balspelen), hierdoor werd de motoriek verder ontwikkeld en sommige kinderen wisten niet dat ze goed waren in het spel, waardoor dit talent ontdekt werd.

Verbaal-linguïstisch. Het talent werd ontwikkeld doordat de kinderen goed naar elkaar moesten luisteren en met elkaar moesten praten over hoe de activiteit uitgevoerd werd.

Intrapersoonlijk. Sommige kinderen waren zich bewust van hun eigen handelen, hierdoor werd dit talent verder ontwikkeld terwijl andere kinderen nog aan het zoeken waren naar hun eigen handelen, maar hier wel over nadachten. Op deze manier werd dit talent ontdekt.

Bij de activiteit “Het verdwenen voorwerp” werden de talenten **Verbaal-linguïstisch** en **Visueel-ruimtelijk** op de volgende manier ontdekt en ontwikkeld:

Verbaal-linguïstisch. Doordat voorwerpen werden benoemd door de kinderen en ze goed naar elkaar moesten luisteren werd de taalontwikkeling verder ontwikkeld. Omdat sommige kinderen het lastig vonden om het voorwerp te benoemen, maar hulp kregen van de pedagoog werd dit talent toch ontdekt.

Visueel-ruimtelijk. Doordat kinderen voorwerpen te zien kregen en deze moesten onthouden werd dit talent ontwikkeld. Sommige kinderen wisten van zich zelf niet dat ze dit konden onthouden waardoor het talent werd ontdekt.

3.2 Het eigen handelen van de pedagogisch educatief professional

Tijdens het uitvoeren van de activiteiten heeft de pedagoog een coachende rol aangenomen. Dit is op een manier gedaan dat kinderen vooral het gevoel van autonomie, zelfvertrouwen en competentie ervaren. Het gevoel van autonomie werd gegeven doordat de kinderen zelf mochten kiezen welke activiteit ze wilden doen en welke voorwerpen ze wilden pakken. Het gevoel van zelfvertrouwen werd gegeven door kinderen op een positieve manier te benaderen als iets niet goed lukte, maar ze het wel wilden proberen. Het gevoel van competentie werd gegeven door datgene waar ze goed in zijn extra te stimuleren of door de kinderen anderen te laten helpen. Hierdoor gaf het een impuls aan het ontwikkelingsproces van de kinderen.

3.3 Reflectie

De reflectie op het pedagogisch handelen tijdens de uitvoering van de activiteiten en de invloed op het ontwikkelproces in relatie tot de ontwikkelingsdoelen (zie paragraaf 1.2) van de kinderen kan als volgt worden omschreven.

Tijdens het uitvoeren van de activiteiten heb ik op een leuke en speelse manier meegespeeld met de activiteit. Hierbij heb ik een coachende rol aangenomen, zoals genoemd in paragraaf 2.2.2. Tijdens het uitvoeren van deze rol met betrekking tot het pedagogisch handelen is het van belang dat kinderen het gevoel van autonomie, zelfvertrouwen en competentie ervaren en dat de communicatie tussen mij als pedagoog en de kinderen duidelijk is. Doordat de communicatie onderling duidelijk was, werden de kinderen enthousiast.

Ik heb de kinderen vooral zelf laten ontdekken waar ze goed in zijn door vragen te stellen (zie paragraaf 2.2) en in te spelen op de (basale)behoefte van het kind. Dit heeft betrekking op het ontwikkelproces van kinderen in relatie tot de ontwikkelingsdoelen die gebaseerd zijn op de acht meervoudige intelligenties van Gardner (1983, zoals beschreven in Leraar24, 2019).

In het onderstaand schema wordt weergegeven wat ik de volgende keer anders zou doen en wat goed ging.

Activiteit	Wat ging goed?	Verbeterpunten:
Ladder op, ladder af	Kinderen daagden elkaar uit op een leuke manier. Een goede communicatie tussen mij en de kinderen.	De volgende keer meer kinderen iemand laten uitdagen, zodat iedereen een keer aan de beurt komt om kinderen uit te mogen dagen. Hierdoor worden nog meer en wellicht ook andere talenten ontdekt en ontwikkeld. Ik zou hierbij nog meer kunnen inspelen op de behoefte van de kinderen.
Het verloren voorwerp	Kinderen deden actief mee en hielpen elkaar. Een goede communicatie tussen mij en de kinderen.	De groepen opsplitsen in leeftijd (2-4) of de oudere kinderen de jongeren laten helpen om het zo makkelijker te maken voor de jongsten. Een betere voorbereiding zou hierbij kunnen helpen.

3.4 De aanbevelingen

De aanbevelingen die gedaan kunnen worden naar aanleiding van de bevindingen uit de praktijk en de literatuur zijn dat een activiteit niet hoeft te gaan zoals staat beschreven. Het is veel leuker voor kinderen om de activiteit aan te passen zodat kinderen het gevoel krijgen dat ze zelf mogen meedenken. Op deze manier ontwikkelen en ontdekken ze hun andere talenten en wordt ingespeeld op de basale behoefte zoals genoemd in paragraaf 1.2. In die paragraaf staat dat kinderen als meest basale behoefte liefde, voedsel en verzorging nodig hebben. Uit de praktijk is gebleken dat als een kind op een lege maag een activiteit uitvoert of het gevoel krijgt dat het niet gezien wordt, ze de talenten niet goed kunnen ontwikkelen of ontdekken. Het is belangrijk voor de pedagoog om het kind veiligheid en structuur te bieden, zodat de talenten beter ontwikkeld en ontdekt kunnen worden.

Literatuurlijst

Bakker, E., Fontaine, M., Heylen, L., & Vanhoutte, T. (2010). *Inspiratiebubbels*. Leuven, België: CEGO Publishers.

Leraar24. (2019). *Acht typen intelligenties van de meervoudige intelligentietheorie van Howard Gardner*. Verkregen op 8 februari, 2019, van <https://www.leraar24.nl/69417/acht-typen-intelligenties-van-de-meervoudige-intelligentie-theorie-van-howard-gardner/>

Leraar24. (2011). *Alles is talent [pdf]*. (z.d.) Verkregen van [https://www.leraar24.nl/app/uploads/Alles is Talent deel1.pdf](https://www.leraar24.nl/app/uploads/Alles_is_Talent_deel1.pdf)

Platform Mindset. (2015). *6 tips voor het stimuleren van de groeimindset*. Verkregen van: <https://platformmindset.nl/6-tips/>

Potter, O., & Lutke, S. (2018) *Leren van kunst. Ruimte voor & door creativiteit*. Bussum: Uitgeverij Coutinho.

Schreurder, L., Boogaards, M., Fukkink, R., & Hoex, J.(2019).*Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

SLO. (z.d.) *Taxonomie van Bloom*. Enschede.

Strik, A., & Schoemaker, J. (2018) *Interactievaardigheden: Een kindvolgende benadering*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Wijleren. (z.d). *talentontwikkeling*. Verkregen van: <https://wij-leren.nl/talentontwikkeling.php>

Bijlagen

Bijlage 1. Foto's van de activiteit "Ladder op Ladder af"